

Kroonika

Murray medal akadeemik Hillar Abenile

Ameerika Ühendriikide teaduslik ühing Society for Experimental Mechanics omistas ühingu 2010. aasta kõrge autasu, Murray medali, Tallinna Tehnikaülikooli Küberneetika Instituudi fotoelastsuse laboratooriumi juhatajale akadeemik Hillar Abenile.

See autasu on tunnustuseks Hillar Abeni originaalsetele uuringutele eksperimentaalmehaanika valdkonnas. Medaliga kaasneb ettepanek esitada ülevaate-ettekanne oma teaduslikest uuringutest, nn. Murray loeng, ühingu aastakonverentsil 2010 aastal Indianapolis.

TTÜlt Mustamäe Gümnaasiumile

9. septembrist pakub TTÜ Tehnoloogiakool Tallinna Mustamäe Gümnaasiumi õpilastele kahte uut valikainet. Gümnaasistidele pakutakse koostöös energeetikateaduskonnaga energeetika üldkursust ning koos TTÜ vilistlastega tootearenduse ja disaini kursust.

TTÜ Tehnoloogiakool jätkab ka tavapärase avalike kursustega gümnaasistidele ja kutseõppeasutuste õppuritele. Samuti korraldatakse linna-laagreid ja töötubasid põhikooliõpilastele ning koolituspäevi õpetajatele. Uuendusena võib alates kevadsemestrist osaleda TTÜ Tehnoloogiakooli valikainetes e-õppe vahendusel. Nii saavad lisaks Tallinna õpilastele ka õppurid teistest Eesti paikadest võtta osa Tehnoloogiakooli kursustest.

TTÜ-sse sisseastumisel on Tehnoloogiakooli lõpetajatel võimalus saada kuni üks täiendav konkurssipunkt.

TTÜ professorid läbi aegade

9. septembril esitleti TTÜ aulas Tehnikaülikooli raamatukogu töötajate Signe Jantsoni, Milvi Vahtra ja Imbi Kaasiku koostatud raamatut "TTÜ professorid läbi aegade". Raamat annab ülevaate Tallinna Tehnikaülikooli professorite elulugudest alates ülikooli algusaegadest aastast 1918 kuni aastani 2007.

TTÜ tudengiühenduste minimessil kohtusid üliõpilasesinduse esimees Heiki Beres (vasakul) ja sakalaanus Ivo Mürsepp

Mida teevad sakalaanused?

Mente et Manu lugejatele kergitas saladusloori oma tegemistelt korp!Sakala Tallinna osakonna selle semestri vanamees, TTÜ raadiotehnika doktorand Ivo Mürsepp

Mis on korp!Sakala tegevuse eesmärk?

Meie tegevuse eesmärgiks on olnud loomisest saadik isamaalise haritlaskonna kasvatamine.

Kes on korp!Sakalasse oodatud? Oodatud on kõik meessoost Eesti üliõpilased.

Mis neid seal ees ootab?

Uusi liikmeid ootab lisaks tavapärasele tegevusele ees tõeline härrameheliikuse koolitus. Tundma õpitakse organisatsiooni ajalugu ja kodukorda, käitumisreegleid ja kombeid. Lisaks korraldatakse tantsukursusi koos mõne naisorganisatsiooniga.

Kes on teie liikmed on? Palun kirjeldada n.ö keskmist sakalaanust.

Sakala ridadest on tulnud palju silmapaistvaid ja tuntud eestlasi. Seoses ülikooli 90. aastapäevaga tooksin näitena Tallinna Tehnikaülikooli audoktori, korp!Sakala vilistlase, professor Eric Suubergi. Keskmise sakalaanus on aga lihtsalt üks intelligentne, laia silmaringiga ja rõõmsameelne üliõpilane või vilistlane.

Mida põnevat sel aastal ees on ootamas?

Ka tänava on kavas palju huvitavat, kuid siinkohal tahaks hoopis pisut tulevikku vaadata. Nimelt tähistame järgmisel aastal oma organisatsiooni 100. juubelisünnipäeva. Sellega seoses tuleb meie igakevadise

ne kommerss tänava Tallinnas, plaanis on ka Sakala meeskoori kontsert linnarahvale, meie ajalugu tutvustav näitus ülikoolis ja mitu muud üritust.

Millised on traditsioonilised üritused?

Suurimad üritused on Sakala loomisele ja taasasutamisele pühendatud suurpeod ehk kommersid ning volbriidustused. Iga semestri alguses on külalisõhtud, kus tutvustatakse organisatsiooni selle potentsiaalsetele uutele liikmetele. Populaarsed on kord kuus korraldatavad ettekandeõhtud. Oma elust ja tegemistest on pajatamas käinud näiteks Hardi Volmer, punkar Kojamees, Andres Herkel, Hardo Aasmäe ja paljud teised. Lisaks palju ühiseid üritusi ja pidusid koos teiste akadeemiliste organisatsioonidega.

Miks peaks noor inimene just Teie organisatsiooni tulema?

Ülikooliharidus annab heal juhul kolmandiku selleks, et edaspidises elus edukalt toime tulla. Korporatsioonid saadud kogemused ja loodud suhtevõrgustik lisab ülejäänud kaks kolmandikku. Olulisim ehk on aga võimalus ülikooli kõrvalt lõbusalt ja harivalt aega veeta, et oleks mida vanaduspõlves meenutada.

Erinevalt noorematest organisatsioonidest on korp!Sakalal aastatega kogunenud arvukas vilistlaskogu. Veel väärin mainimist, et Sakala Tartu konvent tegutseb tervenisti meie oma majas. Sarnasus kõigi teiste tudengorganisatsioonidega seisneb aga asjaolus, et ka meie ridades on palju aktiivseid üliõpilasi, kes ootavad oma ülikooliaastatelt palju enam kui lihtsalt loengud ja lõpudiplom.

Küsis Krööt Nõges

TTÜ 90. aastapäeva nädala põhiürituste kava 15.- 20. september 2008

Esmaspäev, 15. september

12.00 Juuliuise kuju avamine ülikooli peahoone ees
Renoveeritud siseõue ning akadeemikute Arnold Humala ja Harri Kääri büstide avamine
Raamatu "TTÜ ehitised" presentatsioon

Teisipäev, 16. september

14.00 Teaduskonverents "Ettevõtlik teadusülikool - ühiskonna arengumootor" VI -201 auditoriumis

Kolmapäev, 17. september - TTÜ 90. sünnipäev

12.00 Pidulik koosolek ülikooli aulal (kutsetega)
19.00 Pidulik galakontsert Rahvusoperis Estonia ja sellele järgnev rektori vastuvõtt (kutsetega)
Mõlemad üritused kantakse reaalajas üle internetis ETV-s TTÜ 90 saade 21.septembril 2008 kell 13.30, kordusena 22. septembril 2008 kell 23.30

Neljapäev, 18. september

10.30 Arvutiteaduse tippkeskuse EXCS avalööki Integreeritud elektroonikasüsteemide ja biomeditsiintehnika tippkeskuse CEBE pidulik avamine
14.00 Vilistlaspäev "Ühiselt ehitatud riik: mente et manu (ülikooli aulal)
19.00 Üliõpilasesinduse - RauaRocki kontsert TTÜ staadionil Peaesineja Vennaskond

Reede, 19. september

12.00 Rahvusvaheline rammumeeste jõukatsumine ülikooli peahoone ees

Laupäev, 20. september

13.00 TTÜ taidlejate kontsert "Raudselt parim" Tallinna Raekoja platsil

19.-21. september

Rahvusvahelise korvpalliturmi avamine 19. septembril kell 18.00 TTÜ Spordihoones

1.- 26. september

Raamatunäitus ülikooli peahoone fuajees, juubeltrükkide presentatsioonid

Täpsem info ülikooli koduleheküljel

www.90.ttu.ee
www.ttu.ee

Loe ...

• Minimessi taustal korp!Sakalast Lk 1

• USA tunnustus akad. Hillar Abenile Lk 1

• TTÜ aastapäevaürituste kava Lk 1

• Programm PRIMUS Lk 2

• Teaduse tippkeskused TTÜs Lk 2

• Ettevõtted toetavad TTÜd: Eesti Ehitus ja ABB Lk3

• Hansapanga stipendiumid Lk 3

• TTÜ Arengufondi ja Vilistlaskogu stipendiumid Lk 4

Avaveerg

Kvaliteet, efektiivsus, stabiilsus

Eelnimetatud märksõnad tõi TTÜ rektor Peep Sürje välja 28. augusti avakoosoleku ettekandes. Tehnikaülikoolil läheb 90. sünnipäeval paremini kui kunagi varem, eks anna selle kohta kõigile linlastelegi kinnitust Mustamäe linnakus jõudsalt kerki- vada õppehooned ja ühiselamud. Arengukavas ette nähtud miljard ehitusinvesteeringuile saab seega kindlasti täis. Positiivset oli rektoril kõnel- da veelgi, ent nii mõnelgi puhul oli kenal medalil ka teine külg. Täiene- nud on ülikooli struktuur ja edeneb Audentese integreerimine majanduste- aduskonda. Töötajate struktuuris on iga akadeemilise töötaja kohta veel vaid 0,8 tugitöötajat, aga kohati tekitab see juba kartust hal- dussuutlikkuses. Palgatõus on olnud märkimisväärne, tänava ligi 30 %, ehkki suhtes Eesti keskmise palga kasvuga jätkub pigem taandareng, mis omakorda avaldub väheses konkurents- is akadeemilistele ameti- kohtadele. Ehkki õppejõudude keskmise vanus tasapisi väheneb, ei ulatu see tendents veel professorite, dotsentide ega juhtivteaduriteni. TTÜs õpib sellest aastast üle 13 tu- hande tudengi, mis võibki jääda kõi- gi aegade tipptulemuseks, arvesta- des demograafilisi realiteete. Konkurents vastuvõtul on aga ta- gasihoidlik, sest üha vähem noori valib riigieksamiteks reaallained. See omakorda kajastub suures väljalan- gevuses ja riigitellimuse ebapiisavas täitmises magistriõppe osas, mis omakorda nõuab olulisi ümberkujun- dusi õppetöös. Teadus- ja arenduste- gevus on toonud nii preemiaid kui teaduse tippkeskusi. Silmapaistev on olnud TTÜ roll oma teadustegevusse vahendite kaasamisel, ainuüksi tead- musteenuste müügist teeniti 2007. a. üle 80 mln krooni. Tugevnenud on ka riigi toetus teaduse infrastruktuuri arendamisele – oska vaid ise taotle- da. Samas tekitab muret see, et selleks aastaks planeeritud doktoriväitekir- jadest on kaitstud vaid kolmandik. Ülikool ootab riigilt üliõpilaskoha baasmaksumuse tõstmist 2009. a. 15 % võrra, et tagada õppetöö läbiviimist nüüdisaegsel tasemel. Õpikeskkon- nale on heaks toeks ülikooli väga elav spordi- ja taidlustegevus.

Mart Ummelas

T&A

Toetab Euroopa Liit

Eesti Riiklik Arengukava

CEBE alustab

18. septembril avatakse pidulikult TTÜ 90. aastapäeva tähistamise ühe üritusena Eesti teaduse tippkeskus CEBE ehk Integreeritud Elektroonikasüsteemide ja Biomeditsiinitehnika Tippkeskus (Centre for Integrated Electronic Systems and Biomedical Engineering).

CEBE on üks seitsmest Eesti tippkeskusest, mis valiti ELi struktuurifondide programmi teadustippkeskuste arendamise meetme konkursil rahastamiseks 73 miljoni krooni ulatuses aastateks 2007–2013.

CEBE ühendab TTÜ info- ja tehnoloogia teaduskonna arvuti- ja tehnika instituudi, elektroonika instituudi ja TTÜ Tehnomeedikumi teadlasi, kes viivad läbi elektroonika, analoog- ja digitaalsaini, diagnostika ning biomeditsiinitehnika interdistsiplinaarseid teadusuuringuid missioonikriitiliste sardsüsteemide valdkonnas. Uurimistöö on koordineeritud kolme sihtfinantseerimise teemaga, mida juhivad professorid Ivo Fridolin, Mart Min ja Raimund Ubar (keskuse juht) ning seitsme europrojekti.

Keskuse infrastruktuurilise aluse moodustavad hiljutise Eesti teadusasutuste infrastruktuuri arendusprogrammiga loodud kolm laborit – siduselektronika, mikro- ja nanokomponentide ning arvutisüsteemide sünteesi ja analüüsi laborid. Keskuse koosseisus on ligi 80 teadurit ja doktorandi.

CEBE eesmärgiks on ühendada eri uurimisgruppide kompetentsus elektroonikas, digitaalsüsteemides ja meditsiinitehnikas ning saavutada sünergia ja läbimurre eelpoolviidatud lahendusi ootavate probleemide maailmas. Tippkeskus on kavandanud ühisuuringuid sellistel aladel nagu analoog- ja digitaalsüsteemide süntees, signaalitöötlus ja -modelleerimine, impedantspektroskoopia, pooljuhtmaterjalid ja nanotehnoloogia, süsteemide verifitseerimine, diagnostika ja veakindlus. Tulemusi on kavas kasutada meditsiinitehnikas biosignaali interpretatsioonil, aju-uuringutes, vererõhu- ja südame-veresoonkonna seisundi ning kliiniliste protseduuride biooptilisel monitooringul, potentsiaalselt eluohtlike rütmihäirete tekke ennetamisel, aga ka mujal tööstuses ja automaatprojekteerimisel.

CEBE koondab endas suurt osa Eesti elektroonika, arvuti- ja biomeditsiinitehnika tippkvaliteedist ja loob sünergia T&A eeslinil olevate, kiirelt arenevate ning paljudel elualadel lisandväärtust ning tootlikkuse kasvu pakkuvate tehnoloogiate viljelemisel. Sihiks on tugevdada T&A ja innovatsioonivõimekust Eesti prioriteetsetel aladel ning tõsta Eesti teaduse ja tööstuse konkurentsivõimet, loomides info-, bio- ja materialitehnoloogiat tihedas rahvusvahelises koostöös.

Jooksev teave ja avamise ajakava vt <http://cebe.ttu.ee>

Kõrghariduse arendamise programm PRIMUS 2.

Algus MM 12

Tegevus 3: VÕTA rakendamise kvaliteedi arendamine

Varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamine (VÕTA) muudab õppeprotsessiga liitumise paindlikumaks, lubab väljaspool formaalharidust omandatud oskusi ja kogemusi arvesse võtta, võimaldab õpinguid katkestanud haridusteed jätkata ning loob täiskasvanud õppijate jaoks olulise võimaluse töö ja õpingute ühendamiseks. VÕTA rakendamisel langevad õppeasutustele kohustused, sh taotlejale (õppurile) vajaliku teabe ja juhendamise nõustamisteenuse kättesaadavuse tagamine, protseduuride ühetaolisuse ja hindamist läbiviivitate isikute kompetentsuse ja erapooletuse tagamine ning võimaluste loomine hindajate osalemiseks täiendõppes ja koostöövõrgustikes.

Tegevuse kolm alategevust on:

1. VÕTA nõukoja käivitamine. Nõukoda koosneb kõrgkoolide VÕTA spetsialistidest ning HTM-i, Kutsekoja jt asjaspepuutuvate kogude esindajatest.

2. VÕTA spetsialistide ja nõustajate võrgustikutöö ja VÕTA hindajate tegevuse toetamine. VÕTA võrgustikku kaasatakse spetsialiste kõikidest kõrgkoolidest, kus soovitakse nõustajaid tööle võtta. Toetatakse VÕTA hindamist, makstes hindajatele (õppejõududele) töötasu. Elluviija (SA Archimedes) korraldab nõustajatele ja hindajatele koolitusi, koostööseminare, õpitubasid, konverentse.

3. VÕTA sidusgruppide kaasaamine ja teavitamine. See alategevus korraldab elluviija seminare üliõpilastele, tööandjatele, kutseliitude esindajatele, õppekavanõukogude liikmetele, õppejõududele jt, kes osalevad VÕTA hindamisel.

Tegevus 4: Strateegilise juhtimise suutlikkuse tõstmise toetamine kõrgkoolides

Lisaks kõrgkooli juhtimisteadmiste ja oskuste arendamisele toetatakse suuremat eelarvelist vastu-

Õpe

tust kandvate partnerite suutlikkust programmi tegevusi koordineeritult juhtida. Samuti kaasata kõrgkooli õpetegevuse korraldamise eest vastutavaid prorektoreid, õppeosakondade juhatajaid, finantsiste, juriste jt spetsialiste.

Programmi tegevusega 4 moodustatakse partnerite esindajate kogu. Elluviija korraldab kõrgkoolide erinevatele programmi rakendamist toetavatele spetsialistidele koolitusi. Lisaks toetatakse suurema eelarvelise vastutusega partnerite puhul projektijuhtide töölevõtmist.

Tegevus 5: Uuringud ja analüüsid

Tegevuse eesmärgiks on saada usaldusväärset teavet õpetamistöö arendamiseks ja hariduspoliitiliste otsuste langetamiseks ning luua teadus- ja arendusasutustes, kõrgkoolides ja uuringufirmades kompetents, mis tagaks haridusuuringute jätkusuutlikkuse.

Tegevuse käigus koostatakse kõrgkoolide eksperte ja teisi osapooli kaasates uute ja jätku-uuringute kava. Teatud uuringute (nt õpetamine ja selle seire) läbiviijateks on partnerid.

Tegevus 6: Õppija toimetuleku toetamine

Eestis on tööturul palju neid, kes erinevatel põhjustel on oma õpingud pooleli jätnud. On oluline, et täiskasvanud õppijad jõuaksid (tagasi) hariduse juurde ja tööturule. Tegevus näeb ette teavitus- ja karjäärinõustamissüsteemi arendamist.

Tegevuse 6 alategevused on:

Jakob Kübarsepp
õppeprorektor

1. Algaja õppija toimetuleku toetamine. Toetatakse eelkõige üle 4000 üliõpilasega ülikoolides sisseastujatele õppetööks ettevalmistava koolituse läbiviimist.

2. Kõrgkoolide õpi- ja karjäärinõustajate võrgustiku loomine ja vastavate teenuste pakkumine. Alategevusega toetatakse nii juba tegutsevate õpi- ja karjäärinõustajate tööd kui ka uute nõustajate tööleasumist kõrgkoolides või teenuse osutamist kõrgkoolidele. Luuakse õpi- ja karjäärinõustajate võrgustik. Võrgustikutöö toetuseks korraldab elluviija (SA Archimedes) koolitusi, seminare, juhendite väljatöötamist jms. Partnerite juures töötavatele nõustajatele makstakse töötasu.

3. Tugiteenused erivajadustega üliõpilastele. Tugiteenust pakutakse erivajadustega (nägemis-, kuulmis-, liikumis- vms puudega) üliõpilastele. Teenuse pakkumisse kaasatakse üliõpilasi (tugiüliõpilasi). Rakendatakse erinevaid toetuskeeme, sh töötasu tugiüliõpilastele või spetsialistile (nt viipekeeleteenus, IKT-lahendused, juhtkoera koolitamine).

Programmi eelarve ja abikõlblikud kulud

Programmi PRIMUS eelarve on 228 192 203 krooni. Omafinantseering on minimaalselt 5%, millest suurema osa moodustab partnerite (kõrgkoolide) osalus.

Abikõlblikud on (lühidalt): personalikulud, töötaja transpordikulud, lähetuskulud, programmi haldamiseks vajaminev kontoritehnika ja mööbel (kuni 10% ulatuses), programmi elluviimiseks vajalikud rendi- ja üürikulud, käibemaks, programmi teavitamiskulud ja mõned programmi elluviimisega seotud kulud.

Programmiga PRIMUS ja teiste programmidega ning avatud taotlusvoorude tingimustega saab tutvuda SA Archimedes (<http://www.archimedes.ee/>) ja HTM-i (<http://www.hm.ee/>) kodulehekülgedel.

Kuidas ülikoolis paremini toime tulla

TTÜ karjääririteenistus koostas eelmisel õppeaastal koos teiste Eesti suurimate ülikoolide nõustajatega viis väikest raamatut üliõpilastele sellest, kuidas ülikoolis paremini hakkama saada.

Tee tasakaalu ja heaoluni – See on psühholoogiline abimees üliõpilastele, et nad osaksid oma õpinguid segavate isiklike teemadega paremini toime tulla, pingeid leevendada ja õigel ajal abi küsida.

Õppimisoskused – See raamat õpetab ülikoolis toimetulekuks praktilisi tegutemisviise: aja planeerimist, efektiivset kuulamist, konspeteerimist, iseseisvate kirjalike tööde esitamist, suulist ettekannet, kordamist, meelde jätmist, eksamiks valmistumist ja teiste tudengitega koos õppimist.

Karjääri algus ülikoolist – See raamat räägib, mis on karjäärinõustamine ja kuidas enda eluteed planeerida, iseenast analüüsida, eriala valida, tööd otsida; õpetab kandideerimisdokumente koostama, tööintervjuuks valmistuma jne.

Working in Estonia – See on meie välisstudengitele mõeldud inglisekeelne raamat, mis räägib Eesti tööseadusandlusest, tutvustab Eesti tööturuga ja õpetab Eestis tööd otsima.

Kui sinu unistus on ülikool... – See abiturientidele mõeldud raamat räägib, mis on ülikoolis õppimise juures erilist, võrreldes keskkooliga, kuidas eriala ja õppevormi valida ning valgustab abiturienti akadeemilistes terminites, millega ta juba sisseastumisel kokku puutub. Raamat peaks andma abiturientidele selgema ettekujutuse sellest, mida ülikoolis õppimisest oodata.

Esimest nelja raamatutest saavad kõik TTÜ üliõpilased ja töötajad küsida endale või oma üliõpilaste jaoks TTÜ karjääririteenistusest toast V-101, telefon 620 3518. Kolledžitele võib raamatuid soovi korral postiga saata.

Viies, sisseastujatele mõeldud raamat saadetakse kõikide

Eesti koolide abiturientidele. Lähiajal ilmuvad kõikide raamatute elektroonilised versioonid karjääririteenistuse kodulehele.

Lisaks eelmainitud raamatutele saab karjääririteenistusest TTÜ nõustajaid tutvustavaid voliduid "Suunaviit tipikale".

T&A

Arvutiteaduse tippkeskuse EXCS avalöök

18.-19. septembril 2008 annab Tallinna Tehnikaülikoolis TTÜ 90. aastapäeva ühe üritusena avalöögi arvutiteaduse tippkeskus EXCS.

EXCS on üks seitsmest uuest Eesti teaduse tippkeskusest aastateks 2008-2015, mida finantseeritakse ELi struktuurifondidest. Keskus ühendab TTÜ Küberneetika Instituudi, AS Cybernetica ja Tartu Ülikooli teadlasi.

Avalöök on avatud igale huvilisele, olles iseäranis suunatud ülikoolide, rahastajate ja IT-tööstuse esindajatele ning meediale. Seminari kavas on nii ülevaatelised ettekanded uuest keskusest, Eesti ja maailma arvutiteadusest, arvutiteaduse ning majanduse ja ühiskonna seostest kui ka mõnevõrra tehnilisemad ettekanded keskuse töörühmade plaanide kohta.

Esimene sessioon tehakse koos integreeritud elektroonikasüsteemide ja biomeditsiinitehnika keskusega CEBE. Seminar on inglise keeles.

Seminari täielik kava on leitav veebilehelt <http://cs.ioc.ee/excs/kickoff/>.

Tarmo Uustalu

Konverents

Rahvusvaheline geodeesiaakonverents

10.-12. septembril oli Tallinna Tehnikaülikoolis Šveitsi ja Balti riikide geodeesia tegevusvaldkonna teadlasi ja spetsialiste ühendav konverents. Seekordsel, arvult kolmandal konverentsil osales üle neljakümne teadlase Šveitsi, Eesti, Läti ja Leedu ülikoolidest, riigivalitsusasutustest ja ettevõtetest. Konverents sai teoks Šveitsi erafondi Gebert RUF Stiftung toetusel.

Konverentsil esitati üle 30 ettekande, milles käsitletakse järgnevat teemasid: geodeetiliste põhivõrkude rajamine satelliit tehnoloogiaga, kõrgusmäärangu probleemid, Maa magnet- ja gravitatsioonivälja kaardistamine, insenerigeodeesia ülesanded, fotogrammeetria ja laserskaneerimine, geodeetiline metroloogia ning kalibreerimine. Arutusele tulevad ka edasise koostöö tihendamise väljavaated ja võimalused.

Konverentsi avasid TTÜ rektor Peep Sürje, Zürichi Tehnikaülikooli (ETH Zürich) professor H. Ingensand ning TTÜ teademinstituudi geodeesia õppetooli juhataja professor Artu Ellmann.

Õpe

Õppima Ühendriikidesse

9. septembril esinesid Tehnikaülikoolis USA tippülikoolide Columbia, Tufts ja Northeastern esindajad seminaril "Strateegiad edukaks kandideerimiseks USA tippülikoolidesse. Bakalaureuseõpe USAs".

Tutvustati ülikooli, USA kõrgharidussüsteemi ja kandideerimise põhitõdesid. Sisseastumisesseede tähtsusest ja õppimisvõimalustest ülikoolides kõnelesid Alice Huang (Columbia University), Andre Kostousov (Northeastern University) ja Emily Roper-Doten (Tufts University).

Väljas oli infolaud sisseastumiseks vajaliku infomaterjaliga (SAT, TOEFL raamatud, õppe- jm oluline materjal).

Tudengielu

Hansapanga stipendiumid

Juba kolmandat aastat järjest tunustab Hansapank silmapaistvaid tudengeid üle Eesti, andes välja viis IT-, viisteist majandus- ja kümme haridusstipendiumi. Iga stipendiumi väärtuseks on 20 000 krooni.

IT-stipendiumile saavad kandideerida Tallinna Tehnikaülikooli, Tartu Ülikooli ja IT Kolledži väga hea õppeedukusega tudengid alates teisest kursusest. Majandusstipendiumit võivad taotleda finantsvaldkonnaga seotud hea õppeedukusega tudengid Tallinna Tehnikaülikoolist, Tallinna Ülikoolist, Tartu Ülikoolist ja Stockholmi Kõrgemast Majanduskoolist Riias. Haridusstipendium on suunatud Eestis või välismaal õppivatele rakenduskõrghariduse, bakalaureuseõppe või magistriõppe üliõpilastele, sõltumata kõrgkoolist ja valitud erialast. Peamisteks valikukriteeriumideks on väga hea õppeedukus ja ühiskondlik aktiivsus.

Juhised stipendiumile kandideerimiseks on kodulehel www.hansa.ee/stipendiumid.

Konkurss

Üliõpilaste teadustööde riiklik konkurss 2008

Haridus- ja Teadusministeerium

Haridus- ja Teadusministeerium koostöös Sihtasutusega Archimedes kuulutab välja 2008. aasta üliõpilaste teadustööde riikliku konkursi.

Konkursil võivad osaleda kõik 2007. ja 2008. kalendriaastal Haridus- ja Teadusministeeriumi õppekavade registrisse kantud õppekava järgi õppivad või õppinud üliõpilased või üliõpilaskollektiivid.

Tähtaeg on 15. oktoober 2008 (postitempli kuupäev) ja töö tuleb esitada Sihtasutusse Archimedes (Väike-Turu 8, 51013 Tartu).

Jagatavad preemiarahad on märgatavalt suurenenud ja kokku on kogu selle aasta preemiafond 950 000 krooni. Lisaks antakse välja valdkondade- ja tasemekategooriate ülene peaaahind 55 000 krooni.

Töid hinnatakse kolmes tasemekategoorias, kuid eelnevate aastatega võrreldes on seekord preemiasummad eri tasemetel pisut erinevad ja jagunevad järgmiselt:

1) rakenduskõrghariduse ja bakalaureuseõppe üliõpilaste teadustööd – I preemia 15 000, II preemia 10 000, III preemia 5 000 krooni;

2) magistriõppe üliõpilaste teadustööd – I preemia 25 000, II preemia 20 000, III preemia 10 000 krooni;

3) doktoriõppe üliõpilaste teadustööd – I preemia 25 000, II preemia 20 000, III preemia 10 000 krooni.

Valdkondlikud kategooriad ei ole muutunud ja need on: bio- ja keskkonnateadused; ühiskonnateadused ja kultuur; tervise-uringud; loodusteadused ja tehnika.

Täpsema info konkursi tingimuste kohta ja elektroonilise osalusvormi leiab veebist aadressil <http://www.archimedes.ee/teadpop/>

Toetus tagab tugevuse

4. septembril peeti TTÜ Ottomar Madissoni auditooriumis ja ehitusteaduskonna mehaanikainstituudis tagasihoidlik, kuid südamek tseremoonia – AS Eesti Ehitus juhatus andis TTÜ-le üle väärtusliku kingituse, tugevuslabori sisseseade ja ühtlasi kirjutati alla ühine koostööleping.

Kohtumise avanud ehitusteaduskonna dekaan Roode Liias rõhutas, kuivõrd tähtis on tugevusõpetus üldse ehituse jaoks. Seejärel meenutas ta sedagi mõne-aastasest teekonda, mis tõi sellel üritusel osalejaid tänase tulemuseni – tugevuslabori tugevdamiseni.

Seejärel sai sõna professor Aleksander Klauson, kes üksipulgi selgitas, kuidas tugevuslabor on seni palju aastakümneid tegutsenud ja missugust kvalitatiivset hüpset EE vahenditega hangitud seadmed selle tegevuses tegevalikult tähendavad. Saksa juhtiva katseseadmete firma Zwick/Roelli seadmed on igatahes tänane maailma tipp mitmesuguste tõmbe-, surve- ja paindekatsuste tegemisel, tulemuste virtuaalsel fikseerimisel ja analüüsimisel.

Tehnikaülikooli nimel kõnelnud rektor Peep Sürje rõhutas seda erakordselt viljakat ja Eesti oludes ainulaadsetki sidet, mis on Tallinna Tehnikaülikoolil tekkinud Eesti ettevõtjatega. Sellele sõnavõtule järgneski koostöölepingu pidulik allakirjutamine, milles osalesid rektor Peep Sürje ja Eesti Ehituse juhatus liige Jaano Vink.

Mõtteinete tekitas ka EE nõukogu esimehe ja TTÜ kuratooriumi juhi Toomas Lumani improviseeritud vastusõnavõtt. Kõigepealt meenutas ta, kuidas Tiit Vähi omal ajal ahvatles teda kui TTÜ

vilistlast võtma endale SA TTÜ Arengufondi juhtimine. Ta mõnits enda mõnevõrra raskemat suhtlemist akadeemilise persoonliga, kuid tunnustas professor Klausoni ja dekaan Liias tublidust oma tarvete ja nendega seotud ettepanekute ärimeheligi mõistetaval esitlemisel, mis lõpuks viiski sellele väärt annetusele.

Luman oli kuratooriumi juhina ka kriitiline, heites ülikoolile ette aeglust rahvusvahelistumisel ja doktoriväitekirjade ilmselgelt nappi kaitsmist. Tema jutu lõpp oli siiski optimistlik: Luman rõhutas, et vaid Tehnikaülikool õpetab noort inimest ruumiliselt mõtlema, ja see olevat äritegevuse jaoks tohutu eelis.

Sõnavõtude järel suunduti tugevuslaborisse jälgima uute seadmete promoesinemist. Seejärel oli muljet avaldav ja lõppes vä-

Koostöö

geva pauguga. Lähemalt võite seadmete eelistest ja võimetest lugeda eelmisest M&M-ist.

Mart Ummelas

Eesti Ehituse nõukogu esimehel Toomas Lumanil oli austav ülesanne ühe kerge nupuvajutusega käivitada tema firma poolt Tehnikaülikooli ehitusteaduskonna tugevuslaborile annetatud Saksa päritolu nüüdisaegne katsemasin (ülemisel pildil), mis võimaldab mõõta jõudu kuni 250 kN

ABB annetas ülikoolile keevitusroboti

Koostöö

8. septembril esitleti ja lasti Tallinna Tehnikaülikooli Energeetikamajas käiku tööstusrobot IRB. Enamiku roboti tootmise ja paigaldamisega seotud ligi miljoni-kroonistest kuludest kattis ABB. Roboti andis üle ABB Balti riikide juht Bo Henriksson.

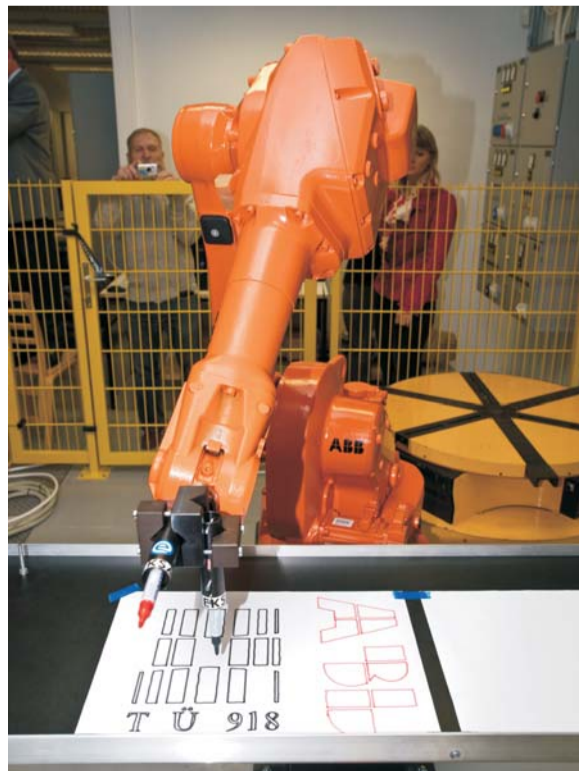
Roboti põhiülesandeks on keevitustöö, aga seda saab kasutada ka muude tootmisülesannete täitmiseks, näiteks tööpinkide teenindamiseks, toodangu pakkimiseks jne. Üldjuhul rakendatakse robotit seal, kus töö on inimesele ohtlik, ülejõukäiv, üksluine või töökeskkond tervistkahjustav (elusorganismile vastuvõetamatu).

ABB andis koos robotiga TTÜ elektriaramite ja jõuelektroonika instituudile üle ka töhusa virtuaalrobotitehnika tarkvarapaketi *Robot Studio*. Sellega saab tootmise automatiseerimisega ja robotite kasutamisega seotud projekte koostada arvuti 3D virtuaalkeskonnas.

TTÜ energeetikateaduskonna elektriaramite ja jõuelektroonika instituut tegeleb tootmise automatiseerimisega ja robotiõppe ning teadustööga. ABB on TTÜ pikaajaline toetaja ja koostööpartner.

Tehnikaülikooli 90. juubelisünnipäeva eel on rektor Peep Sürjel olnud rõõm vastu võtta mitu väärtuslikku annetust suurte ettevõtete, kellega ollakse tihedas vastastikkus kasulikus koostöös. Maailmafirma ABB Balti juhi Bo Henrikssoni vahendusel üle antud keevitusrobot, mis alumisel pildil demonstreerib ka oma joonistusoskust, täiendab tõhusalt elektriaramite ja jõuelektroonika instituudi õppe- ja teadustöö seadmebaasi

Konkurss

Tallinna Tehnikaülikooli Küberneetika Instituut kuulutab välja konkursi järgmiste ametikohtade täitmiseks:

FOTOELASTSUSE LABORATOORIUMIS

vanemteadur fotoelastsuse erialal
1 koht, hõive 1,0
perioodiks 01.11.2008-31.10.2013
1 koht, hõive 0,5
perioodiks 01.11.2008-31.10.2013

FONEETIKA JA KÖNETEHNOLOOGIA LABORATOORIUMIS

vanemteadur kõnetehnoloogia erialal
1 koht, hõive 1,0
perioodiks 01.11.2008-31.10.2013
teadur kõnetehnoloogia erialal
2 kohta, hõive 1,0
perioodiks 01.11.2008-31.10.2013

MĚHAANIKA JA RAKENDUSMATEMATIKA OSAKONNAS

vanemteadur mittelineaarse dünaamika erialal
2 kohta, hõive 1,0
perioodiks 01.11.2008-31.10.2013
vanemteadur rakendusmatemaatika erialal
2 kohta, hõive 1,0
perioodiks 01.11.2008-31.10.2013

1 koht, hõive 0,5
perioodiks 01.11.2008-31.10.2013

teadur mittelineaarse dünaamika erialal
4 kohta, hõive 0,5
perioodiks 01.11.2008-31.10.2013

teadur rakendusmatemaatika erialal
1 koht, hõive 1,0
perioodiks 01.11.2008-31.10.2013

JUHTIMISSÜSTEEMIDE OSAKONNAS

vanemteadur juhtimisteooria erialal
1 koht, hõive 1,0
perioodiks 01.11.2008-31.10.2013
1 koht, hõive 0,5
perioodiks 01.11.2008-31.10.2013

TARKVARA OSAKONNAS

vanemteadur tarkvara erialal
3 kohta, hõive 1,0
perioodiks 01.11.2008-31.10.2013
2 kohta, hõive 0,5
perioodiks 01.11.2008-31.10.2013
teadur tarkvara erialal
1 koht, hõive 1,0
perioodiks 01.11.2008-31.10.2013

Konkursil osaleda soovijal tuleb esitada järgmised dokumendid:

- avaldus TTÜ Küberneetika Instituudi direktori nimele;
- *Curriculum vitae*;
- kõrgharidust või akadeemilist kraadi tõendava dokumendi originaal või notariaalselt tõestatud ärakiri;
- publikatsioonide nimekiri;
- TTÜ õppejõud ja teadustöötajad esitavad aruande eelneva tööperioodi kohta;
- Konkursil osaleja soovil muud tema poolt oluliseks peetavad dokumendid ja materjalid.

Dokumentide esitamise tähtaeg on **10.10.2008.** a.

Dokumendid esitada TTÜ Küberneetika Instituudi direktori nimele aadressil Akadeemia tee 21, 12618 Tallinn

Täpsem teave instituudi teadussekretäri: telefon 620 4154, e-post Mati.Kutser@cs.ioc.ee

Tallinna Tehnikaülikooli ajaleht **Mente et Manu**

Ilmub aastast 1949

19086 Tallinn, Ehitajate tee 5 (I-214)
Tel 620 3615, faks 620 3591
E-mail: ajaleht@ttu.ee
<http://www.ttu.ee/ajaleht>

Tegevtoimetaja Mart Ummelas
Infotoimetaja Kersti Vähi
Keeletoimetaja Helgi Arumaa
Makett ja küllendus Liivi Pettai
Fotod Eiko Lainjärv,
Viivi Ahonen, TTÜ
Trükikoda SpinPress

MTÜ Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskogu kuulutab välja 2008. aasta

STIPENDIUMIDE KONKURSI

MTÜ Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskogu kuulutab välja konkursi 2008. aasta stipendiumidele

Välja antakse:

• Peeter Riida nimeline stipendium ä 18 000 krooni

ühele Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna bakalaureuseõppe edukale üliõpilasele, kes õpib majandusteaduskonnas rahvamajanduse, rahvusvahelise ärikorralduse või ärinduse erialal ning

ühele Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonna magistrõppe edukale üliõpilasele, kes õpib majandusteaduskonnas rahvamajanduse, ärikorralduse, äriarahanduse ja arvestuse erialal või juhtimise ja turunduse erialal. Stipendiumi rahastab KPMG Baltics AS.

• Vilistlaskogu üliõpilasstipendium ä 10 000 krooni

kahele Tallinna Tehnikaülikooli bakalaureuseõppe kolmanda või neljanda aasta üliõpilasele ja insenerõppe kolmanda, neljanda ja viienda aasta üliõpilasele (bakalaureuse- ja magistrõppe integreeritud õppekava alusel), kellel on silmapaistvad õppetulemused ja aktiivne eluhoiak.

Tutvuge tingimustega: <http://www.vilistlaskogu.ttu.ee>

* Stipendiumitaotluste esitamise tähtaeg on 30. september 2008.
* Stipendiumitaotlusi võetakse vastu tööpäeval kell 10.00 -16.00 IV õppehoone (TTÜ peamaja) ruumis 101.

Lisainfo:
www.vilistlaskogu.ttu.ee
vilistlaskogu@ttu.ee
telefon 620 3498

Vilistlaspäev

Austatud
Tallinna Tehnikaülikooli
ja selle eelkäija
Tallinna Polütehnilise
Instituudi
VILISTLANE!

Tallinna Tehnikaülikoolil ja Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskogul on heameel kutsuda Teid Tallinna Tehnikaülikooli 90. aastapäeva raames toimuvale

VILISTLASPÄEVALE

mida tähistame konverentsiga "Ühiselt ehitatud riik: *mente et manu*"

neljapäeval 18. septembril 2008 algusega kell 14.00

Tallinna Tehnikaülikooli aulas (Ehitajate tee 5, Tallinn)

- 14.00 „Tallinna Tehnikaülikool: visioonid ja arengud” - Peep Sürje, Tallinna Tehnikaülikooli rektor
- 14.10 Ehitus-, energeetika-, humanitaar-, infotehnoloogia, keemia- ja materjalitehnoloogia ning majandusteaduskonna hetkeseisust ja tulevikuplaanidest õppe, teaduse ning arenduse valdkonnas annavad ülevaate dekaanid
- 15.15 Kohvipaus
- 15.30 Matemaatika-loodus- ja mehaanikateaduskonna ning TTÜ kolledžite hetkeseisust ja tulevikuplaanidest õppe, teaduse ning arenduse valdkonnas annavad ülevaate dekaanid ja kolledžite direktorid
- 16.35 Kohvipaus
- 16.50 Tervituskõnedega esinevad TTÜ vilistlased:
Andri Tõnstein, AS Teede REV-2 juhatuse esimees
Sandor Liive, AS Eesti Energia juhatuse esimees
Valdur Laid, AS Elion Ettevõtte juhatuse esimees
Aivo Adamson, AS Hansapank juhatuse liige
- 17.40 Rektor Peep Sürje vastuvõtt

Täiendav info ja registreerumine kuni 16. septembrini 2008:
www.vilistlaskogu.ttu.ee
vilistlaskogu@ttu.ee
telefonil 620 3498

Teid ootama jäädes
Tallinna Tehnikaülikool
Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskogu

Mente et Manu

Tehnikaülikooli juubeliüritused nähtavad kogu maailmas

Tallinna Tehnikaülikooli 90. aastapäeva üritusi saab 17. septembril kl 12 ja kl 19 jälgida kogu maailmas Elioni võrgu vahendusel aadressil <http://www1.neti.tv/ttu.asx>. Internetti ühendatud arvutil peab olema töövalmis Windows Media video jälgimise tarkvara, näiteks Windows Media Player 9 või uuem.

Lisaks teeb Elion oma digiTV võrku televisiooni kvaliteedinõudeid järgides ülekande Estonia galakontserdist. Kontserdiülekanne professionaalse kaameratöö teeb Eesti Rahvusringhääling ja see on salvestisena jälgitav ETV 1 kanalil pühapäeval, 21. septembril kell 13.30 ja kordusena päev hiljem kell 23.30.

Elioni digiTV on võrgu klientidele kättesaadav (täpsem info <http://tv.elion.ee>) ja sinna lisatakse 17. septembril TTÜ juubelikontserdi puhul vastava nimega lisakanal.

Sihtasutus Tallinna Tehnikaülikooli Arengufond kuulutab välja 2008. aasta

SÜGISESTE STIPENDIUMIDE KONKURSI

Eesmärgiks on aidata kaasa üliõpilaste õppimismotivatsioonile ja akadeemilise personali järelkasvule Tallinna Tehnikaülikoolis

Välja antakse:

Professor Heinrich Lauu nimeline stipendium
100 000 krooni noorele ehituse eriala doktorikraadiga õppejõule

Akadeemik Boris Tamme nimeline stipendium
100 000 krooni noorele infotehnoloogia või süsteemitehnika eriala doktorikraadiga õppejõule

Eesti Rahvuskomitee Ühendriikides stipendium
15 000 krooni ühele edukale Tallinna Tehnikaülikooli üliõpilasele

Rakenduskõrgharidusõppe stipendiumid ä 15 000 krooni

Alexander Kofkini stipendium
ABB stipendium (ä 20 000 krooni)
Coniery stipendium (ä 10 000 krooni)
Eesti Energia stipendium (ä 5 000 krooni)
Enerpoint Saare stipendium
Viru Keemia Grupp stipendium
Väinamere Teenindus stipendium

Bakalaureuseõppe- ja inseneriõppe stipendiumid ä 20 000 krooni

Toomas Lumani stipendium (ä 15 000 krooni)
ABB stipendium
BLRT Grupp stipendium
Eesti Ehitus stipendium (ä 15 000 krooni)
Eesti Põlevkivi stipendium (ä 15 000 krooni)
Elion Ettevõtte stipendium
EMT stipendium (ä 15 000 krooni)
Ensto Ensek stipendium
Ericsson Eesti stipendium
Hansapank stipendium
Harju Elekter stipendium (ä 15 000 krooni)
Lennuliiklusteeninduse stipendium
Saku Õlletehas stipendium (ä 15 000 krooni)
Viru Keemia Grupp stipendium (ä 15 000 krooni)

Tutvuge tingimustega:
www.ttu.ee/arengufond

* Stipendiumitaotluste esitamise tähtaeg on 30. september 2008.
* Stipendiumitaotlusi võetakse vastu tööpäeval kell 10.00 -16.00 peamaja IV õppehoone ruumis 101.

Lisainfo: www.ttu.ee/arengufond
arengufond@ttu.ee
telefon 620 3498

© 2008 KPMG Baltics AS, Eesti aktsiaselts ja veitsi ühingu KPMG International iseseisvate tütarfirmade võrgustiku liikmesfirma. Kõik õigused kaitstud.

MTÜ Tallinna Tehnikaülikooli Vilistlaskogu kuulutab välja 2008. aasta Peeter Riida nimelise stipendiumi konkursi

Peeter Riida nim.
stipendium 2008

KPMG Baltics AS

Stipendium on ette nähtud:

TTÜ majandusteaduskonna rahvamajanduse, rahvusvahelise ärikorralduse ja ärinduse eriala bakalaureuseõppe ühele edukale üliõpilasele.

TTÜ majandusteaduskonna rahvamajanduse, ärikorralduse ning äriarahanduse ja arvestuse eriala ning turunduse ja juhtimise eriala magistrõppe ühele edukale üliõpilasele.

Ühe stipendiumi suurus on **18 000 krooni** ja see määratakse üheks õppeaastaks.

Eeldused stipendiumile kandideerimiseks:

väga hea õppeedukus

aktiivne eluhoiak ja osalemine üliõpilaselu edendamisel

Stipendiumi taotluste esitamise tähtaeg on **30. september 2008.**

Lisainfotingimuste kohta: www.vilistlaskogu.ttu.ee

Tel: 6 203 498

E-post: vilistlaskogu@ttu.ee

Tehnikaülikool õnnitleb kõiki oma üliõpilasi, õppejõude ja vilistlasi ülikooli 90. juubelisünnipäeva puhul!